

Publikacja współfinansowana ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

**Rozwijanie, uzupełnianie i aktualizacja informacji o zawodach oraz jej upowszechnianie
za pomocą nowoczesnych narzędzi komunikacji – INFODORADCA+**

INFORMACJA O ZAWODZIE

Pielęgniarka – specjalista pielęgniarstwa onkologicznego (222211)

Pielęgniarki z tytułem specjalisty

**Rozwijanie, uzupełnianie i aktualizacja informacji o zawodach oraz jej rozpowszechnianie
za pomocą nowoczesnych narzędzi komunikacji – INFODORADCA+**

Projekt jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

INFORMACJA O ZAWODZIE

Pielęgniarka – specjalista pielęgniarstwa onkologicznego (222211)

Pielęgniarki z tytułem specjalisty

Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Departament Rynku Pracy

Publikacja opracowana w ramach projektu **Rozwijanie, uzupełnianie i aktualizacja informacji o zawodach oraz jej upowszechnianie za pomocą nowoczesnych narzędzi komunikacji – INFODORADCA+**

Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój, Oś priorytetowa II Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji, Działanie 2.4 Modernizacja publicznych i niepublicznych służb zatrudnienia oraz lepsze dostosowanie ich do potrzeb rynku pracy

PROJEKT NR: POWR.02.04.00-00-0060/16-00

Partnerzy projektu INFODORADCA+:

- DORADCA Consultants Ltd Sp. z o.o., Gdynia
- Instytut Technologii Eksploatacji – Państwowy Instytut Badawczy, Radom
- Instytut Pracy i Spraw Socjalnych, Warszawa
- Centralny Instytut Ochrony Pracy – Państwowy Instytut Badawczy, Warszawa
- PBS Sp. z o.o., Sopot

INFORMACJA O ZAWODZIE

Pielęgniarka – specjalista pielęgniarstwa onkologicznego (222211)

© Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Departament Rynku Pracy, Warszawa 2018

Kopiowanie i rozpowszechnianie w całości lub w części dozwolone wyłącznie za podaniem źródła.

ISBN 978-83-7789-495-8 [42]

Publikacja bezpłatna

Zdjęcie na okładce wykonane przez zespół ekspercki.

SPIS TREŚCI

1. DANE IDENTYFIKACYJNE ZAWODU	3
1.1. Nazwa i kod zawodu (wg Klasyfikacji zawodów i specjalności).....	3
1.2. Nazwy zwyczajowe zawodu.....	3
1.3. Usytuowanie zawodu w klasyfikacjach: ISCO, PKD	3
1.4. Notka metodologiczna, autorzy i eksperci opiniujący	3
2. OPIS ZAWODU	4
2.1. Synteza zawodu	4
2.2. Opis pracy i sposobu jej wykonywania	4
2.3. Środowisko pracy (warunki pracy, maszyny i narzędzia pracy, zagrożenia, organizacja pracy).....	5
2.4. Wymagania psychofizyczne i zdrowotne.....	7
2.5. Wykształcenie, tytuły zawodowe, kwalifikacje i uprawnienia niezbędne/preferowane do podjęcia pracy w zawodzie.....	8
2.6. Możliwości rozwoju zawodowego, awansu i potwierdzania kompetencji	9
2.7. Zawody pokrewne	9
3. ZADANIA ZAWODOWE I WYMAGANE KOMPETENCJE	10
3.1. Zadania zawodowe	10
3.2. Kompetencja zawodowa Kz1: Wykonywanie świadczeń pielęgnacyjnych.....	10
3.3. Kompetencja zawodowa Kz2: Prowadzenie edukacji i profilaktyki chorób nowotworowych	12
3.4. Kompetencja zawodowa Kz3: Wykonywanie świadczeń diagnostycznych i leczniczych	12
3.5. Kompetencja zawodowa Kz4: Prowadzenie aktywizacji i rehabilitacji przyłożkowej pacjentów onkologicznych	13
3.6. Kompetencje społeczne.....	14
3.7. Profil kompetencji kluczowych dla zawodu.....	15
3.8. Powiązanie kompetencji zawodowych z opisami poziomów Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz Sektorowej Ramy Kwalifikacji.....	15
4. ODNIESIENIE DO SYTUACJI ZAWODU NA RYNKU PRACY I MOŻLIWOŚCI DOSKONALENIA ZAWODOWEGO.....	15
4.1. Możliwości podjęcia pracy w zawodzie	15
4.2. Instytucje oferujące kształcenie, szkolenie i/lub potwierdzanie kompetencji w ramach zawodu	16
4.3. Zarobki osób wykonujących dany zawód/daną grupę zawodów	18
4.4. Możliwości zatrudnienia osób niepełnosprawnych w zawodzie.....	18
5. ODNIESIENIE DO EUROPEJSKIEJ KLASYFIKACJI UMIEJĘTNOŚCI/KOMPETENCJI, KWALIFIKACJI I ZAWODÓW (ESCO)	19
6. ŹRÓDŁA DODATKOWYCH INFORMACJI O ZAWODZIE	19
7. SŁOWNIK POJĘĆ	21
7.1. Definicje powiązane z opisem informacji o zawodzie (zawodoznawcze)	21
7.2. Definicje związane z wykonywaniem zawodu (branżowe)	23

1. DANE IDENTYFIKACYJNE ZAWODU

1.1. Nazwa i kod zawodu (wg Klasyfikacji zawodów i specjalności)

Pielęgniarka – specjalista pielęgniarstwa onkologicznego 222211

1.2. Nazwy zwyczajowe zawodu

- Pielęgniarka.
- Pielęgniarka onkologiczna.

1.3. Usytuowanie zawodu w klasyfikacjach: ISCO, PKD

W Międzynarodowym Standardzie Klasyfikacji Zawodów ISCO-08 odpowiada grupie:

- 2221 Nursing professionals.

Według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007):

- Sekcja Q – Opieka zdrowotna i pomoc społeczna.

1.4. Notka metodologiczna, autorzy i eksperci opiniujący

Notka metodologiczna

Opis informacji o zawodzie opracowano na podstawie:

- analizy źródeł (akty prawne, klasyfikacje krajowe, międzynarodowe), źródeł internetowych oraz wyników badań i analiz prowadzonych w projekcie SPO RZL (2006-2007) „Opracowanie i upowszechnianie krajowych standardów kwalifikacji zawodowych”,
- analizy opisu zawodu zamieszczonego w wyszukiwarce opisów zawodów na Portalu Publicznych Służb Zatrudnienia,
- badań ankietowych prowadzonych w projekcie INFODORADCA+ w październiku 2018 r.,
- zebranych opinii od recenzentów, członków panelu ewaluacyjnego oraz zespołu ds. walidacji i jakości informacji o zawodach.

Autorzy i eksperci opiniujący

Zespół Ekspercki:

- Ewa Garbowska – Nadmorskie Centrum Medyczne Sp. z o.o., Gdańsk.
- Wojciech Gostomski – Doradca Consultants Ltd. Sp. z o.o., Gdynia.
- Jolanta Skobejko – "OKO" Staniewicz - Panasik, Trapkowski Sp. Jawna, Gdynia.

Zespół ds. walidacji i jakości informacji o zawodzie:

- Anna Będzińska – Doradca Consultants Ltd. Sp. z o.o., Gdynia.
- Joanna Gralak-Merchel – Doradca Consultants Ltd. Sp. z o.o., Gdynia.
- Jolanta Religa – Instytut Technologii Eksploatacji – PIB, Radom.
- Krzysztof Symela – Instytut Technologii Eksploatacji – PIB, Radom.
- Włodzimierz Walkusz – Doradca Consultants Ltd. Sp. z o.o., Gdynia.

Recenzenci:

- Anna Owsicka – Centrum Edukacji Siódmka, Rybnik.
- Elżbieta Rojek – Copernius Podmiot Lecznicy Sp. z o.o., Gdańsk.

Panel ewaluacyjny – przedstawiciele partnerów społecznych:

- Paweł Bagniewski – Zakładowa Organizacja Związkowa Ogólnopolskiego Związku Zawodowego Pielęgniarek i Położnych przy Szpitalu Marynarki Wojennej w Gdańsku, Gdańsk.
- Barbara Szyszka – Okręgowa Izba Pielęgniarek i Położnych w Gdańsku, Gdańsk.

Data (rok) opracowania opisu informacji o zawodzie: 2018 r.

WAŻNE:

W tekście opisu informacji o zawodzie występują podkreślenia wybranych określeń wraz z indeksem górnym, który wskazuje numer definicji w słowniku branżowym w punkcie 7.2.

2. OPIS ZAWODU

2.1. Synteza zawodu

Pielęgniarka – specjalista pielęgniarstwa onkologicznego udziela specjalistycznych pielęgniarstkich świadczeń zdrowotnych w odniesieniu do pacjentów z chorobą nowotworową.

2.2. Opis pracy i sposobu jej wykonywania

Opis pracy

Pielęgniarka – specjalista pielęgniarstwa onkologicznego odpowiada za planowanie i realizowanie opieki pielęgniarstkiej nad pacjentami z chorobą nowotworową, leczonymi metodami: chemioterapii³, radioterapii²¹, hormonoterapii¹⁰ lub metodami chirurgii onkologicznej⁴, również w okresie terminalnym¹⁴ choroby. Czynności te dotyczą świadczeń diagnostycznych, pielęgnacyjno-leczniczych, profilaktycznych, rehabilitacyjnych oraz edukacyjnych z zakresu promocji zdrowia.

Sposoby wykonywania pracy

Praca w zawodzie **pielęgniarka – specjalista pielęgniarstwa onkologicznego** ma charakter zarówno umysłowy, jak i fizyczny. Zwykle realizuje czynności polegające m.in. na:

- organizowaniu pracy własnej i zespołu pielęgniarek onkologicznych,
- opracowywaniu i realizowaniu programów edukacyjnych skierowanych do osób zdrowych i pacjentów onkologicznych,
- ocenianiu jakości życia pacjentów i przeprowadzaniu badania fizykalnego¹,
- rozpoznawaniu problemów pielęgnacyjnych chorych przed, w trakcie i po zastosowaniu leczenia onkologicznego,
- prowadzeniu edukacji zdrowotnej ukierunkowanej na profilaktykę²⁰ i diagnostykę⁶ chorób nowotworowych, edukowanie w zakresie żywienia chorych,
- przygotowaniu chorych i ich rodzin do wybranej metody leczenia onkologicznego,
- wspieraniu i edukowaniu rodziny do sprawowania opieki nieprofesjonalnej w chorobie i niepełnosprawności,
- doradzaniu pacjentom i ich rodzinom w doborze wyrobów medycznych oraz sprzętu do pielęgnacji i rehabilitacji²²,
- koordynowaniu opieki w kolejnych etapach choroby nowotworowej,
- niesieniu pomocy w stanach zagrożenia życia,
- prowadzeniu rehabilitacji przyłóżkowej²³,
- przygotowywaniu chorych do samoopieki²⁴,
- pielęgnowaniu i leczeniu ran, stosowaniu opatrunków specjalistycznych,
- organizowaniu opieki paliatywnej¹⁵,
- współpracy z członkami zespołu terapeutycznego³¹, pacjentami i ich rodzinami, z grupami wsparcia społecznego i instytucjami działającymi w zakresie pomocy chorym onkologicznie,

- prowadzeniu i ocenianiu jakości wdrażanej opieki pielęgniarstwa onkologicznego,
- szkoleniu personelu pielęgniarstwa onkologicznego, dotyczące opieki nad pacjentem onkologicznym,
- prowadzeniu obowiązującej dokumentacji pielęgniarstwa onkologicznego.

W ramach opieki nad pacjentami pielęgniarstwo onkologiczne – specjalista pielęgniarstwa onkologicznego kontaktuje się m.in. z:

- przedstawicielami zespołu terapeutycznego, którego jest członkiem,
- pielęgniarkami chirurgicznymi,
- pielęgniarkami anestezjologicznymi,
- pielęgniarkami pediatrycznymi,
- pielęgniarkami opieki długoterminowej,
- pracownikami hospicjów,
- przedstawicielami ośrodków pomocy społecznej,
- członkami zespołów wsparcia społecznego,
- przedstawicielami organizacji i instytucji działających na rzecz ochrony zdrowia,
- rodzinami pacjentów.

Praca może być wykonywana przez kobiety i mężczyzn.

Więcej szczegółowych informacji znajduje się w sekcjach: 3.1. Zadania zawodowe oraz 3.2, 3.3, 3.4 i 3.5. Kompetencje zawodowe.

2.3. Środowisko pracy (warunki pracy, maszyny i narzędzia pracy, zagrożenia, organizacja pracy)

Warunki pracy

Praca w zawodzie **pielęgniarka – specjalista pielęgniarstwa onkologicznego** jest wykonywana przeważnie w pomieszczeniach zamkniętych, w takich miejscach jak:

- oddziały szpitalne,
- gabinety w przychodniach,
- pracownie diagnostyczne i punkty pobrań,
- hospicja¹¹.

Praca może być realizowana także w środowisku domowym pacjenta z chorobą nowotworową.

Więcej informacji znajduje się w sekcji: 4.1. Możliwości podjęcia pracy w zawodzie.

Wykorzystywane maszyny i narzędzia pracy

Pielęgniarka – specjalista pielęgniarstwa onkologicznego w swojej działalności zawodowej wykorzystuje m.in.:

- aparat do pomiaru ciśnienia tętniczego krwi,
- stetoskop²⁷,
- termometr,
- glukometr⁹,
- igły (Hubera)¹², strzykawki, porty naczyniowe¹⁸,
- pompę infuzyjną¹⁷,
- sprzęt do dezynfekcji⁵, aparat do sterylizacji²⁶,
- sprzęt do monitorowania parametrów życiowych¹⁶,
- materiały opatrunkowe,
- środki ochronne²⁹ (fartuchy, rękawice, maski, okulary ochronne, osłony twarzy),
- digestorium⁸.

Organizacja pracy

Praca w zawodzie **pielęgniarka – specjalista pielęgniarstwa onkologicznego** może mieć charakter pracy jednozmianowej lub zmianowej. Praca jednozmianowa w dni powszednie dotyczy przeważnie pielęgniarek zatrudnionych na stanowiskach kierowniczych. Praca w systemie zmianowym ma charakter ciągły i odbywa się w dni powszednie oraz w niedziele i święta. Obejmuje najczęściej dyżury 12-godzinne pełnione na oddziałach szpitalnych. Godziny rozpoczęcia i zakończenia pracy są regulowane przez przepisy wewnętrzne pracodawcy.

Pielęgniarka – specjalista pielęgniarstwa onkologicznego może pracować indywidualnie, jednak najczęściej współpracuje z innymi osobami w ramach zespołu terapeutycznego, który tworzą:

- inne pielęgniarki,
- pielęgniarki specjalistki pielęgniarstwa onkologicznego,
- lekarze specjaliści w dziedzinie onkologii,
- psychologzy,
- instruktorzy terapii zajęciowej³⁰,
- rehabilitanci,
- dietetycy,
- ratownicy medyczni,
- radiolodzy,
- technicy EKG,
- personel laboratorium, banku krwi, stacji krwiodawstwa,
- personel pomocniczy i inni przedstawiciele zawodów medycznych.

Pielęgniarki są ustawowo zobowiązane do zrzeszania się w Okręgowej Izbie Pielęgniarek i Położnych właściwej dla miejsca wykonywania zawodu. Członkostwo w izbie wiąże się z odprowadzaniem składek. Izby prowadzą rejestr pielęgniarek, orzekają w zakresie odpowiedzialności zawodowej i sprawują pieczę nad należyтым wykonywaniem zawodów pielęgniarских.

WAŻNE:

Pielęgniarki – specjaliści pielęgniarstwa onkologicznego, podobnie jak wszystkie inne pielęgniarki, ponoszą odpowiedzialność za działalność zawodową, w tym etyczną przed Rzecznikiem Odpowiedzialności Zawodowej i Sądem Pielęgniarek i Położnych, zgodnie z Kodeksem Etyki Zawodowej Pielęgniarki i Położnej.

Zagrożenia mające wpływ na bezpieczeństwo pracy człowieka

Pielęgniarka – specjalista pielęgniarstwa onkologicznego może być narażona na szkodliwe działanie m.in. następujących czynników:

- chemicznych: kontakt ze stosowanymi lekami w terapii onkologicznej, środkami do dezynfekcji i sterylizacji, środkami czyszczącymi, środkami ochronnymi, podawanymi lekami, mogącymi prowadzić do alergii i zatruć,
- biologicznych: bakterie, wirusy, grzyby chorobotwórcze oraz pasożyty, którymi pielęgniarka może zainfekować się podczas bezpośredniego kontaktu z pacjentami, powodujące choroby zakaźne,
- fizycznych: emitowane przez różne urządzenia promieniowanie, hałas, pole elektromagnetyczne, drgania, które mają działanie drażniące i mogą zaburzać funkcjonowanie układu nerwowego, odpornościowego czy zwiększyć ryzyko chorób nowotworowych,
- ergonomicznych: wymuszona pozycja ciała, znaczny wysiłek fizyczny związany z opieką nad pacjentami, mogący skutkować chorobami narządu ruchu, dyskomfort wynikający z pracy zmianowej i w porze nocnej, ryzyko skaleczeń ostrymi narzędziami używanymi przy udzielaniu świadczeń,
- psychicznych: stres związany z opieką nad pacjentami, agresją słowną i fizyczną ze strony pacjentów i ich rodzin, identyfikacja z problemami chorych i umierających pacjentów, mogące prowadzić do wypalenia zawodowego.

2.4. Wymagania psychofizyczne i zdrowotne

Wymagania psychofizyczne

Dla pracownika wykonującego zawód **pielęgniarka – specjalista pielęgniarstwa onkologicznego** ważne są:

w kategorii wymagań fizycznych

- ogólna wydolność fizyczna,
- sprawność narządu wzroku,
- sprawność układu kostno-stawowego,
- sprawność narządu słuchu,
- sprawność zmysłu dotyku;

w kategorii sprawności sensomotorycznych

- koordynacja wzrokowo-ruchowa,
- spostrzegawczość,
- zręczność rąk i palców,
- rozróżnianie barw,
- ostrość wzroku,
- ostrość słuchu,
- czucie dotykowe;

w kategorii sprawności i zdolności

- dobra pamięć,
- rozumowanie logiczne,
- łatwość wypowiadania się w mowie i/lub w piśmie,
- zdolność podejmowania trafnych i szybkich decyzji,
- zdolność analizowania sytuacji i podejmowania ryzyka,
- zdolność do przestrzegania reguł, przepisów i standardów,
- zdolność współpracy w zespole,
- predyspozycje do postępowania z ludźmi,
- zdolność skutecznego przekonywania;

w kategorii cech osobowościowych

- empatia,
- sumienność,
- rzetelność,
- odporność emocjonalna,
- systematyczność,
- szacunek dla godności człowieka,
- radzenie sobie ze stresem
- samodzielność,
- samokontrola,
- asertywność,
- gotowość do ustawicznego uczenia się.

Więcej informacji znajduje się w sekcjach: 3.6. Kompetencje społeczne; 3.7. Profil kompetencji kluczowych dla zawodu.

Wymagania zdrowotne

Praca w zawodzie **pielęgniarka – specjalista pielęgniarstwa onkologicznego** zalicza się do pracy ciężkiej fizycznie, dlatego do wykonywania zawodu niezbędna jest wysoka ogólna wydolność fizyczna

oraz sprawność układu kostno-stawowego. Ze względu na konieczność opieki m.in. nad pacjentami umierającymi, zawód wymaga wyjątkowej empatii oraz odporności emocjonalnej. Przeciwwskazaniami do wykonywania zawodu pielęgniarka są m.in.:

- choroby prowadzące do utraty świadomości,
- zaburzenia widzenia dużego stopnia (nieudające się skorygować okularami) i zaburzenia równowagi,
- choroby psychiczne,
- zaburzenia dużego stopnia w układach: nerwowym i krążenia,
- niesprawność narządów ruchu, uniemożliwiająca wykonywanie czynności zawodowych,
- nosicielstwo chorób pasożytniczych i zakaźnych.

WAŻNE:

O stanie zdrowia i ewentualnych przeciwwskazaniach do wykonywania zawodu orzeka lekarz medycyny pracy.

Więcej informacji znajduje się w sekcji: 4.4. Możliwości zatrudnienia osób niepełnosprawnych w zawodzie.

2.5. Wykształcenie, tytuły zawodowe, kwalifikacje i uprawnienia niezbędne/preferowane do podjęcia pracy w zawodzie

Wykształcenie niezbędne do podjęcia pracy w zawodzie

Do podjęcia pracy w zawodzie **pielęgniarka – specjalista pielęgniarstwa onkologicznego** wymagane jest posiadanie wykształcenia wyższego co najmniej I stopnia oraz ukończenie szkolenia specjalizacyjnego w dziedzinie pielęgniarstwa onkologicznego.

Pracodawcy preferują posiadanie tytułu magistra pielęgniarstwa.

Tytuły zawodowe, kwalifikacje i uprawnienia niezbędne/preferowane do podjęcia pracy w zawodzie

Do wykonywania zawodu **pielęgniarka – specjalista pielęgniarstwa onkologicznego** niezbędne jest posiadanie prawa wykonywania zawodu, wydawanego przez Okręgowe Izby Pielęgniarek i Położnych na podstawie dyplomu ukończenia uczelni wyższej kształcącej w zawodzie pielęgniarki oraz tytuł specjalisty w dziedzinie pielęgniarstwa onkologicznego.

Tytuł specjalisty w dziedzinie pielęgniarstwa onkologicznego nadawany jest po odbyciu specjalizacji i pozytywnym zdaniu egzaminu państwowego w Centrum Kształcenia Podyplomowego Pielęgniarek i Położnych. Do specjalizacji może przystąpić osoba, która:

- posiada prawo wykonywania zawodu, wydawane przez Okręgowe Rady Pielęgniarek i Położnych,
- pracowała w zawodzie co najmniej przez 2 lata w okresie ostatnich 5 lat,
- została dopuszczona do specjalizacji po przeprowadzeniu postępowania kwalifikacyjnego.

Dodatkowym atutem przy zatrudnianiu pielęgniarki – specjalisty pielęgniarstwa onkologicznego może być:

- tytuł magistra pielęgniarstwa,
- tytuł specjalisty w pokrewnej dziedzinie,
- ukończenie kursu kwalifikacyjnego w dziedzinie onkologii, pozwalającego na udzielanie świadczeń zdrowotnych będących w zakresie pielęgniarstwa onkologicznego,
- ukończenie kursów kwalifikacyjnych w dziedzinach pokrewnych, np. w dziedzinie: opieki paliatywnej, pielęgniarstwa chirurgicznego, anestezjologicznego i intensywnej opieki, pielęgniarstwa internistycznego,
- ukończenie kursów specjalistycznych przydatnych w opiece pielęgniarskiej nad pacjentem onkologicznym.

Wykaz dziedzin, w których mogą być prowadzone kursy kwalifikacyjne, ogłasza w odrębnych przepisach minister właściwy do spraw zdrowia.

WAŻNE:

Pielęgniarka, która nie wykonuje zawodu łącznie przez okres dłuższy niż 5 lat w okresie ostatnich 6 lat, a zamierza podjąć jego wykonywanie, ma obowiązek zawiadomić o tym właściwą okręgową radę pielęgniarek i położnych i odbyć trwające nie dłużej niż 6 miesięcy przeszkolenie pod nadzorem innej osoby uprawnionej do wykonywania zawodu pielęgniarstwa, legitymującej się co najmniej 5-letnim doświadczeniem zawodowym, zwanej dalej „opiekunem”. Opiekuna wskazuje kierownik podmiotu, w którym odbywa się przeszkolenie.

Więcej informacji znajduje się w sekcji: 4.2. Instytucje oferujące kształcenie, szkolenie i/lub potwierdzanie kompetencji w ramach zawodu.

2.6. Możliwości rozwoju zawodowego, awansu i potwierdzania kompetencji

Możliwości rozwoju zawodowego i awansu

Pielęgniarka – specjalista pielęgniarstwa onkologicznego ma obowiązek podnoszenia, stałego aktualizowania wiedzy i umiejętności, poprzez różne formy kształcenia podyplomowego, uczestnicząc w szkoleniach specjalizacyjnych, kursach kwalifikacyjnych, kursach specjalistycznych oraz kursach doszkalających.

Proces kształcenia zawodowego można poszerzyć dodatkowo o studia II stopnia.

Pielęgniarka – specjalista pielęgniarstwa onkologicznego może awansować na stanowisko:

- pielęgniarki koordynującej lub oddziałowej, nadzorując pracę zespołu pracowników (po nabyciu niezbędnego doświadczenia zawodowego),
- przełożonej pielęgniarek, naczelniej pielęgniarki lub dyrektora do spraw pielęgniarstwa i organizacji opieki (zależnie od posiadanego stażu pracy oraz kwalifikacji zawodowych).

Praca na stanowiskach kierowniczych wymaga od pielęgniarki – specjalisty pielęgniarstwa onkologicznego poszerzenia kompetencji o zagadnienia związane z zarządzaniem zasobami ludzkimi bądź zarządzaniem w placówkach ochrony zdrowia.

Możliwości potwierdzania kompetencji

Obecnie (2018 r.) kompetencje w zawodzie **pielęgniarka – specjalista pielęgniarstwa onkologicznego** potwierdza dyplom ukończenia szkolenia specjalizacyjnego z dziedziny pielęgniarstwa onkologicznego, uzyskiwany po ukończeniu szkolenia specjalizacyjnego oraz pozytywnym zdaniu państwowego egzaminu, który odbywa się przed komisją powołaną przez ministra właściwego do spraw zdrowia, na wniosek dyrektora Centrum Kształcenia Podyplomowego Pielęgniarek i Położnych.

Każdy ukończony z pozytywnym wynikiem kurs z różnych dziedzin pielęgniarstwa lub specjalizacja pielęgniarska oraz zdobyte tytuły naukowe w pielęgniarstwie potwierdzane są przez Okręgową Izbę Pielęgniarek i Położnych wpisem do prawa wykonywania zawodu.

Więcej informacji można uzyskać w Bazie Usług Rozwojowych <https://uslugirozwojowe.parp.gov.pl> oraz Zintegrowanym Rejestrze Kwalifikacji <https://rejestr.kwalifikacje.gov.pl>

2.7. Zawody pokrewne

Osoba zatrudniona w zawodzie **pielęgniarka – specjalista pielęgniarstwa onkologicznego** może rozszerzać swoje kompetencje zawodowe w zawodach pokrewnych:

Nazwa zawodu pokrewnego zgodnie z Klasyfikacją zawodów i specjalności	Kod zawodu
Pielęgniarka – specjalista organizacji i zarządzania	222201
Pielęgniarka – specjalista pielęgniarstwa anestezyjologicznego i intensywnej opieki	222202
Pielęgniarka – specjalista pielęgniarstwa chirurgicznego	222203
Pielęgniarka – specjalista pielęgniarstwa epidemiologicznego	222205
Pielęgniarka – specjalista pielęgniarstwa geriatrycznego	222206
Pielęgniarka – specjalista pielęgniarstwa neonatologicznego	222209
Pielęgniarka – specjalista pielęgniarstwa operacyjnego	222212
Pielęgniarka – specjalista pielęgniarstwa opieki długoterminowej	222213
Pielęgniarka – specjalista pielęgniarstwa opieki paliatywnej	222214
Pielęgniarka – specjalista pielęgniarstwa pediatricznego	222215
Pielęgniarka – specjalista pielęgniarstwa psychiatrycznego	222216
Pielęgniarka – specjalista pielęgniarstwa ratunkowego	222217
Pielęgniarka – specjalista pielęgniarstwa rodzinnego	222218
Pielęgniarka – specjalista pielęgniarstwa w ochronie zdrowia pracujących	222220

3. ZADANIA ZAWODOWE I WYMAGANE KOMPETENCJE

3.1. Zadania zawodowe

Pracownik w zawodzie **pielęgniarka – specjalista pielęgniarstwa onkologicznego** wykonuje różnorodne zadania, do których należą w szczególności:

- Z1 Ocenianie stopnia natężenia bólu oraz eliminowanie lub łagodzenie dolegliwości u pacjentów z chorobą nowotworową.
- Z2 Rozpoznawanie stanu zagrożenia życia i udzielanie pierwszej pomocy pacjentom z chorobą nowotworową.
- Z3 Sprawowanie i koordynowanie opieki nad pacjentami w kolejnych fazach choroby nowotworowej.
- Z4 Prowadzenie badań umożliwiających wykrycie nowotworu we wczesnym etapie.
- Z5 Promowanie działań prozdrowotnych dotyczących pacjentów z chorobą nowotworową i ich rodzin.
- Z6 Rozpoznawanie potrzeb zdrowotnych pacjentów z chorobą nowotworową.
- Z7 Przygotowywanie psychiczne i fizyczne pacjentów do badań diagnostycznych i różnych metod leczenia.
- Z8 Wykonywanie badań diagnostycznych pacjentów onkologicznie chorych.
- Z9 Monitorowanie podstawowych parametrów życiowych pacjentów z chorobą nowotworową.
- Z10 Aktywizacja pacjentów onkologicznych.
- Z11 Prowadzenie rehabilitacji przyłóżkowej pacjentów z chorobą nowotworową.

3.2. Kompetencja zawodowa Kz1: Wykonywanie świadczeń pielęgnacyjnych

Kompetencja zawodowa Kz2: Wykonywanie świadczeń pielęgnacyjnych obejmuje zestaw zadań zawodowych Z1, Z2, Z3, do realizacji których wymagane są odpowiednie zbiory wiedzy i umiejętności.

Z1 Ocenianie stopnia natężenia bólu oraz eliminowanie lub łagodzenie dolegliwości u pacjentów z chorobą nowotworową	
WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
- Sposoby oceny dolegliwości bólowych; - Działanie leków stosowanych w terapii bólu oraz ich skutki niepożądane u pacjentów z chorobą	Oceniać natężenie dolegliwości bólowych u pacjentów z chorobą nowotworową na podstawie wybranej <u>skali oceny bólu</u>²⁵;

• nowotworową; • Sposoby podawania leków; • Mechanizm powstawania bólu, szczególnie u pacjentów onkologicznych.	• Rozpoznawać uboczne skutki działania leków stosowanych w leczeniu bólu; • Podawać leki przeciwbólowe różnymi drogami; • Dobierać i stosować metody łagodzenia bólu u pacjentów onkologicznych.
---	--

Z2 Rozpoznawanie stanu zagrożenia życia i udzielanie pierwszej pomocy pacjentom z chorobą nowotworową

WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
• Objawy prowadzące do stanu zagrożenia życia; • Metody udzielania pierwszej pomocy medycznej w stanach zagrożenia życia; • Zasady monitorowania stanu układu krążenia, oddechowego, świadomości.	• Rozpoznawać objawy prowadzące do stanu zagrożenia życia; • Udzielać pomocy medycznej w stanach zagrożenia życia pacjentów z chorobą nowotworową; • Oceniać stan pacjentów na podstawie monitorowania podstawowych parametrów życiowych.

Z3 Sprawowanie i koordynowanie opieki nad pacjentami w kolejnych fazach choroby nowotworowej

WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
• Problemy pielęgnacyjne pacjentów onkologicznych i sposoby ich rozwiązywania; • Instrukcje użytkowania stosowanego sprzętu i aparatury medycznej do prowadzenia leczenia onkologicznego; • Znaczenie pozytywnego wpływu współpracy z pacjentami z chorobą nowotworową na szybszy powrót do zdrowia; • Metody leczenia ran i zasady doboru opatrunków specjalistycznych; • Możliwość wystąpienia objawów niepożądanych wskutek zastosowania różnych metod terapii onkologicznej; • Zasady i instrukcje użytkowania sprzętu pielęgnacyjnego i wyrobów medycznych; • Zasady refundacji sprzętu zaopatrzenia medycznego.	• Rozpoznawać problemy pielęgnacyjne pacjentów onkologicznych i podejmować właściwe działania celem ich rozwiązywania; • Przygotowywać i obsługiwać sprzęt, aparaturę i narzędzia do prowadzenia leczenia onkologicznego; • Mobilizować pacjentów z chorobą nowotworową do świadomego i aktywnego udziału w procesie leczniczo-pielęgnacyjnym; • Zaopatrywać rany, stosować opatrunki specjalistyczne; • Zapobiegać występowaniu niepożądanych objawów powstałych wskutek zastosowania różnych metod terapii onkologicznej; • Udzielać instrukcji pacjentom z chorobą nowotworową i rodzinie w zakresie użytkowania sprzętu pielęgnacyjnego oraz wyrobów medycznych; • Informować pacjentów z chorobą nowotworową i ich rodziny co do możliwości uzyskania refundacji na sprzęt zaopatrzenia medycznego.

3.3. Kompetencja zawodowa Kz2: Prowadzenie edukacji i profilaktyki chorób nowotworowych

Kompetencja zawodowa Kz2: Prowadzenie edukacji i profilaktyki chorób nowotworowych obejmuje zestaw zadań zawodowych Z4, Z5, Z6, do realizacji których wymagane są odpowiednie zbiory wiedzy i umiejętności.

Z4 Prowadzenie badań umożliwiających wykrycie nowotworu we wczesnym etapie	
WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
- Zasady przeprowadzania <u>badania przesiewowych</u>²; - Zasady i korzyści wczesnego wykrywania chorób nowotworowych; - Zagrożenia zdrowotne wynikające ze stylu życia pacjentów lub wpływu środowiska; - Objawy choroby nowotworowej.	- Prowadzić badania przesiewowe; - Przekazywać wiedzę w zakresie wczesnego wykrywania chorób nowotworowych; - Rozpoznawać i wskazywać zagrożenia zdrowotne wynikające ze stylu życia lub wpływu środowiska; - Rozpoznawać objawy choroby nowotworowej.

Z5 Promowanie działań prozdrowotnych dotyczących pacjentów z chorobą nowotworową i ich rodzin	
WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
- Zasady i korzyści prowadzenia zdrowego stylu życia; - Zachowania zwiększające ryzyko wystąpienia chorób nowotworowych; - Pozytywne aspekty rezygnacji pacjentów z niezdrowych zachowań; - Metody działań profilaktycznych w aspekcie chorób nowotworowych.	- Doradzać w zakresie prowadzenia zdrowego stylu życia; - Wskazywać zachowania ryzykowne mogące prowadzić do wystąpienia chorób nowotworowych; - Aktywizować pacjentów i ich rodziny do zmiany ryzykownych zachowań w aspekcie zachorowalności na nowotwory; - Dobierać metody działań profilaktycznych w aspekcie chorób nowotworowych.

Z6 Rozpoznawanie potrzeb zdrowotnych pacjentów z chorobą nowotworową	
WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
- Metody oceny wiedzy zdrowotnej pacjentów z chorobą nowotworową i możliwości rodziny w zakresie opieki; - Metody oceny zdolności pacjentów z chorobą nowotworową do samoopieki; - Metody <u>diagnozy pielęgniarstwa</u>⁷ i ustalania planu opieki dla pacjentów z chorobą nowotworową.	- Oceniać wiedzę zdrowotną pacjentów onkologicznych i możliwości rodziny w zakresie opieki; - Oceniać zdolność pacjenta z chorobą nowotworową do samoopieki; - Stawiać diagnozę pielęgniarstwa i opracowywać plan opieki i edukacji stosownie do potrzeb pacjentów z chorobą nowotworową.

3.4. Kompetencja zawodowa Kz3: Wykonywanie świadczeń diagnostycznych i leczniczych

Kompetencja zawodowa Kz3: Wykonywanie świadczeń diagnostycznych i leczniczych obejmuje zestaw zadań zawodowych Z7, Z8, Z9, do realizacji których wymagane są odpowiednie zbiory wiedzy i umiejętności.

Z7 Przygotowywanie psychiczne i fizyczne pacjentów do badań diagnostycznych i różnych metod leczenia	
WIEDZA – zna i rozumie	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
- Wpływ prawidłowego przygotowania pacjentów z chorobą nowotworową na jakość wyniku badań diagnostycznych; - Wpływ właściwego przygotowania pacjentów do różnych metod leczenia onkologicznego; - Potrzebę kontaktu pacjentów z chorobą nowotworową z rodziną oraz jej wpływ na proces walki z chorobą; - Możliwości wystąpienia <u>późnych objawów niepożądanych</u>¹⁹ u pacjentów onkologicznych.	- Przygotowywać fizycznie i psychicznie pacjentów z chorobą nowotworową do przeprowadzenia badań diagnostycznych; - Przygotowywać pacjentów z chorobą nowotworową do różnych metod leczenia onkologicznego; - Mobilizować pacjentów z chorobą nowotworową i ich rodziny do utrzymywania bliskiego kontaktu; - Edukować pacjentów z chorobą nowotworową i ich rodziny w zakresie znoszenia lub łagodzenia późnych objawów niepożądanych prowadzonych metod diagnostycznych.

Z8 Wykonywanie badań diagnostycznych pacjentów onkologicznie chorych	
WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
- Sposoby i zasady pobierania materiału do badań diagnostyczno-laboratoryjnych; - Sposoby eliminowania lub łagodzenia niepożądanych objawów występujących w trakcie badań diagnostycznych; - Techniki i zasady nakłuwania żył w celu pobrania krwi; - Normy parametrów laboratoryjnych przydatnych w diagnostyce onkologicznej; - Metody i warunki przeprowadzania wywiadu pielęgniarskiego i badania fizykalnego celem otrzymania rzetelnych danych.	- Pobierać materiał do badań diagnostyczno-laboratoryjnych od pacjentów z chorobą nowotworową; - Eliminować lub łagodzić niepożądane objawy powstałe u pacjentów onkologicznych na skutek przeprowadzonych badań diagnostycznych; - Nakłuwać prawidłowo żyły w celu pobrania krwi; - Interpretować wyniki badań diagnostyczno-laboratoryjnych; - Przeprowadzać wywiad pielęgniarski i badanie fizykalne oraz interpretować uzyskane dane.

Z9 Monitorowanie podstawowych parametrów życiowych pacjentów z chorobą nowotworową	
WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
- Zasady częstej kontroli parametrów życiowych pacjentów z chorobą nowotworową; - Prawidłowe wartości podstawowych parametrów życiowych pacjentów onkologicznych; - Zasady nadzoru nad pacjentami w poszczególnych etapach choroby nowotworowej.	- Kontrolować podstawowe parametry życiowe pacjentów z chorobą nowotworową; - Interpretować i analizować uzyskane wyniki pomiarów parametrów życiowych pacjentów onkologicznych; - Prowadzić nadzór nad pacjentami w poszczególnych etapach choroby nowotworowej.

3.5. Kompetencja zawodowa Kz4: Prowadzenie aktywizacji i rehabilitacji przyłóżkowej pacjentów onkologicznych

Kompetencja zawodowa Kz4: Prowadzenie aktywizacji i rehabilitacji przyłóżkowej pacjentów onkologicznych obejmuje zestaw zadań zawodowych Z10, Z11, do realizacji których wymagane są odpowiednie zbiory wiedzy i umiejętności.

Z10 Aktywizacja pacjentów onkologicznych	
WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
• Metody motywowania pacjentów onkologicznych do aktywności fizycznej dostosowanej do ich stanu zdrowia; • Korzyści wynikające z aktywności społecznej i zawodowej chorych w różnych fazach choroby nowotworowej; • Ośrodki i placówki oferujące grupowe wsparcie społeczne dla pacjentów z chorobą nowotworową i ich rodzin; • Różne metody terapii zajęciowej pacjentów z chorobą nowotworową.	• Motywować pacjentów onkologicznych do aktywności fizycznej dostosowanej do ich stanu zdrowia; • Motywować do aktywności społecznej i zawodowej chorych w różnych fazach choroby nowotworowej; • Motywować pacjentów z chorobą nowotworową do kontaktu z grupami wsparcia społecznego; • Prowadzić terapię zajęciową z pacjentami z chorobą nowotworową.

Z11 Prowadzenie rehabilitacji przyłóżkowej pacjentów z chorobą nowotworową	
WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
• Sposoby aktywizacji ruchowej pacjentów onkologicznych; • Metody stosowane w rehabilitacji pacjentów onkologicznych; • Zasady gimnastyki oddechowej pacjentów u chorobą nowotworową; • Zasady i instrukcje użytkowania sprzętu rehabilitacyjnego; • Metody rehabilitacji przyłóżkowej pacjentów z chorobą nowotworową.	• Prowadzić aktywizację ruchową pacjentów onkologicznych; • Stosować elementy rehabilitacji pacjentów onkologicznych; • Stosować gimnastykę oddechową u pacjentów z chorobą nowotworową; • Udzielać instrukcji pacjentowi i jego rodzinie w zakresie użytkowania sprzętu rehabilitacyjnego; • Prowadzić rehabilitację przyłóżkową pacjentów z chorobą nowotworową.

3.6. Kompetencje społeczne

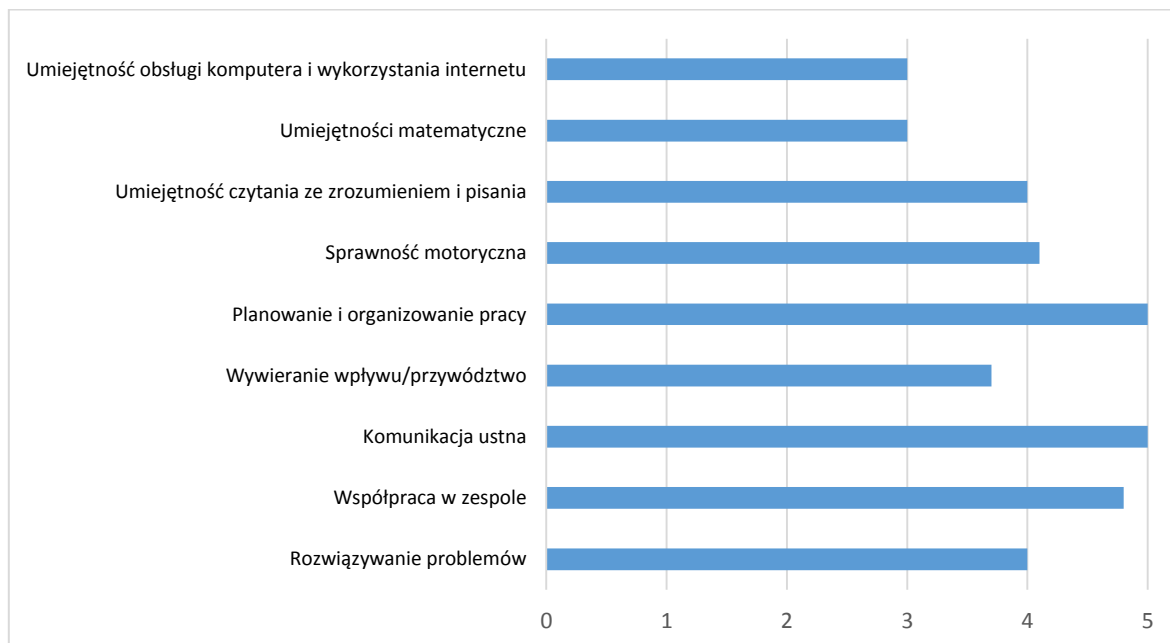
Pracownik w zawodzie **pielęgniarka – specjalista pielęgniarstwa onkologicznego** powinien posiadać kompetencje społeczne niezbędne do prawidłowego i skutecznego wykonywania zadań zawodowych.

W szczególności pracownik jest gotów do:

- Przestrzegania tajemnicy zawodowej i praw pacjentów.
- Przestrzegania Kodeksu Etyki Zawodowej Pielęgniarki i Położnej Rzeczypospolitej Polskiej.
- Świadczenia usług medycznych zgodnie z aktualną wiedzą medyczną i na najwyższym poziomie.
- Ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe w ramach opieki pielęgniarstwa nad pacjentem z chorobą nowotworową zgodnie z aktualną wiedzą medyczną, doświadczeniem, systemem wartości pacjenta i jego preferencjami.
- Oceniania zagrożenia zdrowia oraz życia i podejmowania działań adekwatnych do stopnia zagrożenia.
- Oceniania i weryfikowania wykonywanych przez siebie prac w zakresie sprawowania opieki nad pacjentem onkologicznym.
- Doskonalenia kompetencji zawodowych w sposób ciągły z uwzględnieniem zmian organizacyjnych, prawnych oraz postępu badań w dziedzinie onkologii.
- Działania w sytuacjach konfliktowych w efektywny sposób.
- Tworzenia klimatu empatii i zaufania.

3.7. Profil kompetencji kluczowych dla zawodu

Pracownik powinien mieć zdolność właściwego wykonywania zadań zawodowych i predyspozycje do rozwoju zawodowego. Dlatego wymaga się od niego odpowiednich kompetencji kluczowych. Zostały one zilustrowane w formie profilu (rys. 1) ukazującego ważność kompetencji kluczowych dla zawodu **pielęgniarka – specjalista pielęgniarstwa onkologicznego**.

Rys. 1. Profil kompetencji kluczowych dla zawodu **pielęgniarka - specjalista pielęgniarstwa onkologicznego**

Uwaga:

Wykaz kompetencji kluczowych opracowano na podstawie wykazu stosowanego w Międzynarodowym Badaniu Kompetencji Osób Dorosłych – projekt PIAAC (OECD).

3.8. Powiązanie kompetencji zawodowych z opisami poziomów Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz Sektorowej Ramy Kwalifikacji

Kompetencje zawodowe pracownika w zawodzie **pielęgniarka – specjalista pielęgniarstwa onkologicznego** nawiązują do opisów poziomów Polskiej Ramy Kwalifikacji.

Opis zawodu, zadań zawodowych i wymagań kompetencyjnych może stanowić materiał informacyjny dla przygotowania (lub aktualizacji) opisów kwalifikacji wprowadzanych do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji (ZSK). Więcej informacji:

- Zintegrowany System Kwalifikacji: <https://www.kwalifikacje.gov.pl>
- Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji: <https://rejestr.kwalifikacje.gov.pl>

4. ODNIESIENIE DO SYTUACJI ZAWODU NA RYNKU PRACY I MOŻLIWOŚCI DOSKONALENIA ZAWODOWEGO

4.1. Możliwości podjęcia pracy w zawodzie

Pielęgniarka – specjalista pielęgniarstwa onkologicznego może pracować w:

- publicznych i niepublicznych zakładach opieki zdrowotnej,
- indywidualnych i grupowych praktykach pielęgniarstwach,
- zakładach opiekuńczo-leczniczych,
- domach pomocy społecznej,

- instytutach naukowo-badawczych,
- sanatoriach,
- hospicjach,
- zawodowych instytucjach samorządowych (związkach zawodowych, samorządach pielęgniarek i położnych),
- instytucjach państwowych.

Pielęgniarka – specjalista pielęgniarstwa onkologicznego może wykonywać swój zawód na podstawie umowy o pracę, umowy cywilno-prawnej, w ramach praktyk zawodowych lub w ramach wolontariatu.

Obecnie (2018 r.) jest to zawód poszukiwany na rynku pracy.

WAŻNE:

Zachęcamy do sprawdzenia dostępnych ofert pracy w **Centralnej Bazie Ofert Pracy:**

<http://oferty.praca.gov.pl>

Natomiast aktualizacje informacji o możliwościach zatrudnienia w zawodzie, przyszłe zapotrzebowanie na dany zawód na rynku pracy oraz dodatkowe informacje można uzyskać, korzystając z **polecanych źródeł danych**.

Polecane źródła danych [dostęp: 31.10.2018]:

Ranking (monitoring) zawodów deficytowych i nadwyżkowych:

<http://mz.praca.gov.pl>

<https://www.gov.pl/web/rodzina/zawody-deficytowe-zrownowazone-i-nadwyzkowe>

Barometr zawodów: <https://barometrzawodow.pl>

Wojewódzkie obserwatoria rynku pracy:

Mazowieckie – <http://obserwatorium.mazowsze.pl>

Małopolskie – <https://www.obserwatorium.malopolska.pl>

Lubelskie – <http://lorp.wup.lublin.pl>

Regionalne Obserwatorium Rynku Pracy w Łodzi – <http://obserwatorium.wup.lodz.pl>

Pomorskie – <http://www.porp.pl>

Opolskie – <http://www.obserwatorium.opole.pl>

Wielkopolskie – <http://www.obserwatorium.wup.poznan.pl>

Zachodniopomorskie – <https://www.wup.pl/pl/dla-instytucji/zachodniopomorskie-obserwatorium-ryнку-pracy>

Podlaskie – <http://www.obserwatorium.up.podlasie.pl>

Zielona Linia. Centrum Informacyjne Służb Zatrudnienia:

<http://zielonalinia.gov.pl>

Portal Prognozowanie Zatrudnienia:

www.prognozowaniezatrudnienia.pl

Portal EU Skills Panorama:

<http://skillspanorama.cedefop.europa.eu/en>

Europejski portal mobilności zawodowej EURES:

<https://eures.praca.gov.pl>

<https://ec.europa.eu/eures/public/pl/homepage>

4.2. Instytucje oferujące kształcenie, szkolenie i/lub potwierdzanie kompetencji w ramach zawodu

Kształcenie

Instytucje oferujące kształcenie w zawodzie **pielęgniarka – specjalista pielęgniarstwa onkologicznego** to uniwersytety medyczne oraz wyższe szkoły zawodowe (państwowe i niepaństwowe) oraz instytucje prowadzące kształcenie podyplomowe pielęgniarek i położnych.

Uczelnie oferują studia wyższe I i II stopnia na wydziałach pielęgniarstwa w systemie dziennym.

Organizatorami kształcenia podyplomowego, w tym specjalizacji w zawodzie pielęgniarka – specjalista pielęgniarstwa onkologicznego, zgodnie z obowiązującymi obecnie (2018 r.) przepisami prawa, mogą być:

- uczelnie, szkoły prowadzące działalność dydaktyczną i badawczą w dziedzinie nauk medycznych,
- podmioty lecznicze,
- inne podmioty po uzyskaniu wpisu do właściwego rejestru podmiotów prowadzących kształcenie podyplomowe.

Szkolenie

Pielęgniarki mają ustawowy obowiązek stałego aktualizowania wiedzy i umiejętności zawodowych. Instytucje, które oferują szkolenia w zawodzie **pielęgniarka – specjalista pielęgniarstwa onkologicznego** to m.in.:

- Okręgowe Izby Pielęgniarek i Położnych,
- ośrodki kształcenia podyplomowego pielęgniarek i położnych,
- firmy medyczne (szczególnie w zakresie nowego sprzętu i materiałów wprowadzanych na rynek),
- pracodawcy (w ramach szkoleń wewnątrzzakładowych).

Wykaz dziedzin, w których mogą być prowadzone kursy kwalifikacyjne, ogłasza w odrębnych przepisach minister właściwy do spraw zdrowia. Natomiast przykładowa tematyka szkoleń specjalizacyjnych może obejmować takie zagadnienia, jak:

- opieka nad pacjentem poddawany procedurom diagnostycznym i terapeutycznym z użyciem otwartych źródeł promieniowania,
- opieka pielęgniarska nad chorymi dorosłymi w leczeniu systemowym¹³ nowotworów,
- opieka nad dzieckiem z chorobą nowotworową,
- podstawy opieki nad pacjentem ze stomią²⁸,
- leczenie ran,
- podstawy opieki paliatywnej,
- ordynowanie leków i wypisywanie recept.

Dodatkowo pielęgniarka – specjalista pielęgniarstwa onkologicznego może aktualizować swoją wiedzę poprzez uzyskanie doświadczenia w pracy, udział w konferencjach naukowych, sympozjach, warsztatach, odczytach, jak również poprzez samokształcenie.

WAŻNE:

Więcej informacji o instytucjach oferujących kształcenie, szkolenie i/lub walidację kompetencji w ramach zawodu można uzyskać, korzystając z **polecanych źródeł danych**.

Polecane źródła danych [dostęp: 31.10.2018]:

Szkolnictwo wyższe:

www.wyberzstudia.nauka.gov.pl

Szkolnictwo zawodowe:

<https://www.ore.edu.pl/category/ksztalcenie-zawodowe-i-ustawiczne>

<http://doradztwo.ore.edu.pl/wybieram-zawod>

<https://zrp.pl>

Szkolenia zawodowe:

Rejestr Instytucji Szkoleniowych – <http://www.stor.praca.gov.pl/portal/#/ris>

Baza Usług Rozwojowych – <https://uslugirozwojowe.parp.gov.pl>

Okręgowe Izby Pielęgniarek i Położnych: <http://nipip.pl/kontakt/kontakt-oipip>

Inne źródła danych:

Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji – <https://rejestr.kwalifikacje.gov.pl>

Bilans Kapitału Ludzkiego – <https://bkl.parp.gov.pl>

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji – <http://www.frse.org.pl>, <http://europass.org.pl>

Learning Opportunities and Qualifications in Europe – <https://ec.europa.eu/ploteus>

4.3. Zarobki osób wykonujących dany zawód/daną grupę zawodów

Wynagrodzenie (2018 r.) osób pracujących w zawodzie **pielęgniarka – specjalista pielęgniarstwa onkologicznego** waha się od 3900 zł do 5900 zł w brutto miesięcznie w przeliczeniu na jeden etat. Większość pielęgniarek onkologicznych osiąga zarobki w dolnej części tego przedziału.

Wynagrodzenie osób pracujących w zawodzie pielęgniarka – specjalista pielęgniarstwa onkologicznego jest zróżnicowane i uzależnione od kilku czynników, w tym od:

- stażu pracy,
- wykształcenia,
- umiejscowienia geograficznego danego zakładu pracy,
- stopnia specjalizacji szpitala będącego zakładem pracy,
- rodzaju pracodawcy (prywatny, publiczny),
- sytuacji na lokalnym rynku pracy.

Wynagrodzenie miesięczne brutto pielęgniarek onkologicznych zajmujących stanowiska kierownicze waha się najczęściej w granicach od 4200 zł do 5900 zł.

WAŻNE:

Zarobki osób wykonujących dany zawód/grupę zawodów są orientacyjne i mogą szybko stracić aktualność. Dlatego na bieżąco należy sprawdzać, jakie zarobki oferuje rynek pracy, korzystając z **polecanych źródeł danych**.

Polecane źródła danych [dostęp: 31.10.2018]:

Wynagrodzenie w Polsce według danych GUS:

<http://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/rynek-pracy/pracujacy-zatrudnieni-wynagrodzenia-koszty-pracy>

Przykładowe portale informujące o zarobkach:

<https://wynagrodzenia.pl/gus>

<https://wynagrodzenia.pl/kategoria/zarobki-na-stanowiskach-i-szczeblach>

<https://sedlak.pl/raporty-placowe>

<https://zarobki.pracuj.pl>

<https://www.forbes.pl/ogolnopolskie-badanie-wynagrodzen>

<https://www.kariera.pl/wynagrodzenia>

4.4. Możliwości zatrudnienia osób niepełnosprawnych w zawodzie

W zawodzie **pielęgniarka - specjalista pielęgniarstwa onkologicznego** możliwe jest zatrudnienie osób niepełnosprawnych.

Warunkiem niezbędnym jest identyfikacja indywidualnych barier i dostosowanie technicznych i organizacyjnych warunków środowiska oraz stanowiska pracy do potrzeb zatrudnienia osób:

- z wadami i dysfunkcją wzroku (04-O), w przypadku możliwości skorygowania ich szklami optycznymi, soczewkami kontaktowymi lub metodami chirurgii okulistycznej,
- z dysfunkcją narządu słuchu (03-L) – pod warunkiem, że niepełnosprawność ta jest możliwa do skorygowania za pomocą aparatów słuchowych lub metodami chirurgii ucha,
- z niewielką dysfunkcją kończyn dolnych (05-R), która nie wyklucza stania i chodzenia,
- z innymi rodzajami niepełnosprawności wynikającymi z chorób układu krążenia, oddechowego, pokarmowego, moczowo-płciowego i in. – pod warunkiem, że praca nie wymaga znacznego wysiłku fizycznego lub jest zorganizowana w taki sposób, aby pracownik miał możliwość regularnego przyjmowania leków.

WAŻNE:

Decyzja o zatrudnieniu osoby z jakimkolwiek rodzajem niepełnosprawności może być podjęta wyłącznie po indywidualnej konsultacji z lekarzem medycyny pracy.

5. ODNIESIENIE DO EUROPEJSKIEJ KLASYFIKACJI UMIEJĘTNOŚCI/KOMPETENCJI, KWALIFIKACJI I ZAWODÓW (ESCO)

Europejska klasyfikacja umiejętności/kompetencji, kwalifikacji i zawodów (European Skills/Competences, Qualifications and Occupations – ESCO) jest narzędziem łączącym rynek edukacji z rynkiem pracy. ESCO jest częścią strategii „Europa 2020”. W klasyfikacji określono i uszeregowano umiejętności, kompetencje, kwalifikacje i zawody istotne dla unijnego rynku pracy oraz kształcenia i szkolenia. Tworzenie europejskiego rynku pracy, a w przyszłości wspólnego obszaru kształcenia ustawicznego wymaga, aby zdobywane przez jednostki umiejętności oraz kwalifikacje były zrozumiałe oraz łatwo porównywalne między krajami, a także – by promowały mobilność wśród pracowników.

Obecnie (2018 r.) klasyfikacja ESCO jest dostępna w 27 językach (w 24 językach UE, islandzkim, norweskim i arabskim) za pośrednictwem platformy ESCO:

<https://ec.europa.eu/esco/portal/home>

Klasyfikacja ESCO została oparta na trzech filarach i pokazuje w sposób systematyczny relacje między nimi:

- **Zawody:** <https://ec.europa.eu/esco/portal/occupation>
- **Umiejętności/Kompetencje:** <https://ec.europa.eu/esco/portal/skill>
- **Kwalifikacje:** <https://ec.europa.eu/esco/portal/qualification>

6. ŹRÓDŁA DODATKOWYCH INFORMACJI O ZAWODZIE

Podstawowe regulacje prawne:

Stan prawny na dzień: 31.10. 2018 r.

- Ustawa z dnia 27 października 2017 r. o podstawowej opiece zdrowotnej (Dz. U. poz. 2217, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 986, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 15 lipca 2011 r. o zawodach pielęgniarki i położnej (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 123, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 1 lipca 2011 r. o samorządzie zawodowym pielęgniarek i położnych (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 916).
- Ustawa z dnia 28 kwietnia 2011 r. o systemie informacji w ochronie zdrowia (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1845, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 160, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 6 listopada 2008 r. o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1318, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1265, z późn. zm.).
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 28 lutego 2017 r. w sprawie rodzaju i zakresu świadczeń zapobiegawczych diagnostycznych, leczniczych i rehabilitacyjnych udzielanych przez pielęgniarkę albo położną samodzielnie bez zlecenia lekarskiego (Dz. U. poz. 497).
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 30 września 2016 r. w sprawie kształcenia podyplomowego pielęgniarek i położnych (Dz. U. poz. 1761).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji typowych dla kwalifikacji o charakterze zawodowym – poziomy 1–8 (Dz. U. poz. 537).

- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 7 sierpnia 2014 r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 227).
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 12 grudnia 2013 r. w sprawie wykazu dziedzin pielęgniarstwa oraz dziedzin mających zastosowanie w ochronie zdrowia, w których może być prowadzona specjalizacja i kursy kwalifikacyjne (Dz. U. poz. 1562).
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 20 sierpnia 2012 r. w sprawie szczegółowych wymagań dotyczących kształcenia pielęgniarek i położnych (Dz. U. poz. 970).
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 9 lipca 2012 r. w sprawie szczegółowego zakresu znajomości języka polskiego w mowie i w piśmie, niezbędnego do wykonywania zawodów pielęgniarstwa i położnictwa (Dz. U. poz. 817).
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 18 sierpnia 2011 r. w sprawie obowiązkowych szczepień ochronnych (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 753).

Literatura branżowa:

- Ciechaniewicz W., Grochans E., Łoś E.: Wstrzyknięcia śródskórne, podskórne, domięśniowe i dożylnie. PZWL, Warszawa 2014 (dodruk).
- Dyk D. (red.): Badanie fizykalne w pielęgniarstwie. PZWL, Warszawa 2010.
- Jeziorski A. (red.): Onkologia podręcznik dla pielęgniarek. PZWL, Warszawa 2005.
- Koper A. (red.): Pielęgniarstwo onkologiczne. PZWL, Warszawa 2015.
- Kordka R. (red.): Onkologia podręcznik dla studentów i lekarzy. Via Medica, Gdańsk 2007.
- Kózka M., Płaszewko-Żywko L. (red.): Diagnostyka i interwencje pielęgniarstwa. PZWL, Warszawa 2009.
- Krajewska-Kułak E., Szczepański M.: Badanie fizykalne w praktyce pielęgniarek i położnych. Wydawnictwo Czelej, Lublin 2008.
- Wieczorowska-Tobis K. (red.): Geriatria i pielęgniarstwo geriatryczne. PZWL, Warszawa 2014.

Zasoby internetowe [dostęp: 31.10. 2018]:

- Baza danych standardów kwalifikacji/kompetencji zawodowych i modułowych programów szkoleń: <ftp://kwalifikacje.praca.gov.pl>
- Centrum Kształcenia Podyplomowego Pielęgniarek i Położnych: <http://www.ckppip.edu.pl/>
- Krajowy rejestr nowotworów: <http://onkologia.org.pl>
- Projekt Zintegrowany System Kwalifikacji: <http://kwalifikacje.edu.pl>
- Podstawowe informacje o onkologii: <http://www.medonet.pl/zdrowie,czym-zajmuje-sie-onkologia-,artykul,1725207.html>
- Polskie Towarzystwo Onkologiczne: <https://pto.med.pl>
- Portal Asystent BHP: <https://asystentbhp.pl>
- Portal onkologiczny: <https://www.zwrotnikraka.pl/>
- Procedura obsługi portu dożylnego: http://www.polanest.webd.pl/pliki/varia/obsługa_portu_dozylnego.pdf
- Serwis onkologiczny: <http://www.onkonet.pl>
- Standardy orzecznictwa lekarskiego ZUS: <http://www.zus.pl/lekarze/publikacje/standardy-orzecznictwa-lekarskiego-zus>
- Wyszukiwarka opisów zawodów: <http://psz.praca.gov.pl/rynek-pracy/bazy-danych/klasyfikacja-zawodow-i-specjalnosci/wyszukiwarka-opisow-zawodow>

7. SŁOWNIK POJĘĆ

7.1. Definicje powiązane z opisem informacji o zawodzie (zawodoznawcze)

Nazwa pojęcia	Definicja pojęcia
Awans zawodowy	Wyróżnia się dwa podstawowe rodzaje awansu – pionowy oraz poziomy. Awans pionowy oznacza zmianę stanowiska na wyższe w hierarchii przedsiębiorstwa/organizacji oraz przyznanie wyższego wynagrodzenia i poszerzenie uprawnień, np. awans polegający na osiągnięciu wyższego stopnia wymagań formalnych w policji, w wojsku, mianowanie na wyższy stopień – awans nauczycielski. Awans poziomy oznacza zmianę stanowiska niepociągającą za sobą zmiany pozycji pracownika w hierarchii firmy, np. objęcie dodatkowego stanowiska przez pracownika, powierzenie nowych zadań, rozszerzenie uprawnień i zakresu podejmowanych decyzji.
Czynności zawodowe	Są to działania podejmowane w ramach zadania zawodowego i dające efekt w postaci realizacji celu przewidzianego w zadaniu zawodowym.
Edukacja formalna	Kształcenie realizowane przez publiczne i niepubliczne szkoły oraz inne podmioty systemu oświaty, uczelnie oraz inne podmioty systemu szkolnictwa wyższego w ramach programów, które prowadzą do uzyskania kwalifikacji pełnych oraz kwalifikacji nadawanych po ukończeniu studiów podyplomowych (zgodnie z ustawą Prawo o szkolnictwie wyższym) albo kwalifikacje w zawodzie (zgodnie z przepisami oświatowymi).
Edukacja pozaformalna	Kształcenie i szkolenie realizowane w ramach programów, które nie prowadzą do uzyskania kwalifikacji pełnych lub kwalifikacji właściwych dla edukacji formalnej.
Efekty uczenia się	Wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne nabyte w procesie uczenia się (w ramach edukacji formalnej, edukacji pozaformalnej lub poprzez uczenie się nieformalne).
Europejskie Ramy Kwalifikacji (ERK)	Przyjęta w Unii Europejskiej struktura i opis poziomów kwalifikacji umożliwiające porównanie kwalifikacji uzyskiwanych w różnych państwach. W ERK wyróżniono 8 poziomów kwalifikacji opisywanych za pomocą efektów uczenia się (wiedza, umiejętności i kompetencje). ERK stanowi układ odniesienia do krajowych ram kwalifikacji, w tym do PRK.
Kody niepełnosprawności	Są symbolami rodzaju schorzenia, które ma decydujący wpływ na to, do jakich prac osoba niepełnosprawna może być kierowana, a do jakich nie powinna ze względu na jej zdrowie i skuteczność pracy na danym stanowisku. Podstawowe kody niepełnosprawności: 01-U upośledzenie umysłowe, 02-P choroby psychiczne, 03-L zaburzenia głosu, mowy i choroby słuchu, 04-O choroby narządu wzroku, 05-R upośledzenie narządu ruchu, 06-E epilepsja, 07-S choroby układu oddechowego i krążenia, 08-T choroby układu pokarmowego, 09-M choroby układu moczowo-płciowego, 10-N choroby neurologiczne, 11-I inne, w tym schorzenia: endokrynologiczne, metaboliczne, zaburzenia enzymatyczne, choroby zakaźne i odzwierzęce, zeszpecenia, choroby układu krwiotwórczego, 12-C całościowe zaburzenia rozwojowe.
Kompetencje społeczne	Jest to rozwinięta w toku uczenia się zdolność kształtowania własnego rozwoju oraz autonomicznego i odpowiedzialnego uczestniczenia w życiu zawodowym i społecznym, z uwzględnieniem etycznego kontekstu własnego postępowania.
Kompetencje kluczowe	Są to kompetencje (połączenie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych) integracji społecznej i zatrudnienia potrzebne w życiu zawodowym i pozazawodowym oraz do bycia aktywnym obywatelem. Na potrzeby opracowania informacji o zawodach wyróżniono 9 kompetencji, które zostały wybrane i pogrupowane ze zbioru 15 kompetencji kluczowych wyodrębnionych w Międzynarodowym Badaniu Kompetencji Osób Dorosłych – Projekt PIAAC prowadzonym cyklicznie przez OECD.
Kompetencja zawodowa	Jest to układ wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych niezbędnych do wykonywania, w ramach wydzielonego zakresu pracy w zawodzie zestawu zadań zawodowych. Posiadanie jednej lub kilku kompetencji zawodowych powinno umożliwić zatrudnienie na co najmniej jednym stanowisku pracy w zawodzie.

Kwalifikacja	Oznacza zestaw efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych nabytych w edukacji formalnej, edukacji pozaformalnej lub poprzez uczenie się nieformalne, zgodnych z ustalonymi dla danej kwalifikacji wymaganiami, których osiągnięcie zostało sprawdzone w procesie walidacji oraz formalnie potwierdzone przez uprawniony podmiot certyfikujący. W Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji wyodrębniono 4 rodzaje kwalifikacji: pełne, częściowe, rynkowe i uregulowane.
Polska Rama Kwalifikacji (PRK)	Opis ośmiu wyodrębnionych w Polsce poziomów kwalifikacji odpowiadających odpowiednim poziomom Europejskich Ram Kwalifikacji sformułowany za pomocą ogólnych charakterystyk efektów uczenia się dla kwalifikacji na poszczególnych poziomach ujętych w kategoriach wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych.
Potwierdzanie kompetencji	Jest to proces polegający na sprawdzeniu, czy kompetencje wymagane dla danej kwalifikacji zostały osiągnięte. Terminy o podobnym znaczeniu: „walidacja”, „egzaminowanie”. Proces ten prowadzi do certyfikacji – wydania przez upoważnioną instytucję „dyplomu”, „świadectwa”, „certyfikatu”.
Sektorowa Rama Kwalifikacji (SRK)	Opis poziomów kwalifikacji funkcjonujących w danym sektorze lub branży; poziomy Sektorowych Ram Kwalifikacji odpowiadają odpowiednim poziomom Polskiej Ramy Kwalifikacji.
Sprawności sensomotoryczne	Są to sprawności związane z funkcjonowaniem narządów zmysłów (wzroku, słuchu, smaku, powonienia, dotyku) oraz narządu ruchu (sprawność rąk, precyzja ruchów rąk, sprawność nóg, koordynacja wzrokowo-ruchowa itp.).
Stanowisko pracy	Jest to miejsce pracy w strukturze organizacyjnej, np. przedsiębiorstwa, instytucji, organizacji, w ramach którego pracownik wykonuje zadania zawodowe stale lub okresowo. Do prawidłowego wykonywania zadań na danym stanowisku pracy konieczne jest posiadanie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych właściwych dla kompetencji zawodowych wyodrębnionych w zawodzie.
Tytuł zawodowy	Jest przyznawany osobie, która udowodniła, że posiada określony zasób wiedzy i umiejętności potrzebny do wykonywania danego zawodu. W niektórych grupach zawodowych (technicy, lekarze, rzemieślnicy) istnieją ustawowo zadekretowane nazwy i hierarchie tych tytułów, podczas gdy w innych nie ma takich systemów. Przykładowo tytuły zawodowe uzyskiwane w szkołach i placówkach oświaty to: robotnik wykwalifikowany i technik, w rzemiośle: uczeń, czeladnik, mistrz, w kulturze fizycznej: trener, instruktor, menedżer sportu.
Umiejętności	Jest to przyswojona w procesie uczenia się zdolność do wykonywania zadań i rozwiązywania problemów właściwych dla dziedziny uczenia się lub działalności zawodowej.
Uprawnienia zawodowe	Oznaczają posiadanie prawa do wykonywania czynności zawodowych (zawodu), do których dostęp jest ograniczony poprzez przepisy prawne przewidujące konieczność posiadania odpowiedniego wykształcenia, spełnienia wymagań kwalifikacyjnych lub innych dodatkowych wymagań.
Uczenie się nieformalne	Uzyskiwanie efektów uczenia się poprzez różnego rodzaju aktywność poza edukacją formalną i edukacją pozaformalną, w tym poprzez samouczenie się i doświadczenie uzyskane w pracy.
Walidacja	Oznacza sprawdzenie, czy osoba ubiegająca się o nadanie określonej kwalifikacji, niezależnie od sposobu uczenia się (edukacja formalna, pozaformalna i uczenie się nieformalne) tej osoby, osiągnęła wyodrębnioną część lub całość efektów uczenia się wymaganych dla tej kwalifikacji.
Wiedza	Jest to zbiór opisów obiektów i faktów, zasad, teorii oraz praktyk przyswojonych w procesie uczenia się, odnoszących się do dziedziny uczenia się lub działalności zawodowej.
Wykształcenie	Oznacza rezultat procesu kształcenia w zakresie ogólnym i specjalistycznym charakteryzowany na podstawie: – poziomu wykształcenia odpowiadającego poziomowi ukończonej szkoły (np. wykształcenie: podstawowe, gimnazjalne, ponadpodstawowe, ponadgimnazjalne, czeladnicze, policealne, wyższe (pierwszy, drugi i trzeci stopień), – profilu wykształcenia (ukończonej szkoły) lub dziedziny wykształcenia (kierunek lub kierunek i specjalność ukończonej szkoły wyższej lub wyższej szkoły zawodowej).
Zadanie zawodowe	Jest to logiczny wycinek lub etap pracy w ramach zawodu o wyraźnie określonym początku i końcu wykonywany na stanowisku pracy. Na zadanie zawodowe składa się układ czynności zawodowych powiązanych jednym celem, kończący się określonym wytworem, usługą lub istotną decyzją. W wyniku podziału pracy każdy zawód różni się wykonywanymi zadaniami, na które składają się czynności zawodowe.

Zawód	Jest to zbiór zadań zawodowych wyodrębnionych w wyniku społecznego podziału pracy, wykonywanych przez poszczególne osoby i wymagających odpowiednich kwalifikacji i kompetencji (wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych), zdobytych w wyniku kształcenia lub praktyki. Wykonywanie zawodu stanowi źródło utrzymania.
Zintegrowany System Kwalifikacji (ZSK)	Wyodrębniona część Krajowego Systemu Kwalifikacji, w której obowiązują określone w ustawie standardy opisywania kwalifikacji oraz przypisywania poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji do kwalifikacji, zasady włączania kwalifikacji do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji i ich ewidencjonowania w Zintegrowanym Rejestrze Kwalifikacji (ZRK), a także zasady i standardy certyfikowania kwalifikacji oraz zapewniania jakości nadawania kwalifikacji. Informacje o ZSK są dostępne pod adresem: https://www.kwalifikacje.gov.pl
Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji (ZRK)	Rejestr publiczny prowadzony w systemie teleinformatycznym ewidencjonujący kwalifikacje włączone do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji. Informacje o ZRK są dostępne pod adresem: https://rejestr.kwalifikacje.gov.pl

7.2. Definicje związane z wykonywaniem zawodu (branżowe)

Lp.	Nazwa pojęcia	Definicja	Źródło
1	Badanie fizykalne	Część badania lekarskiego oraz pielęgniarstwa składająca się z oglądania, opukiwania, omacywania i osłuchiwania, dotycząca części ciała bądź ich funkcji.	Dyk D. (red.): Badanie fizykalne w pielęgniarstwie. PZWL, Warszawa 2013
2	Badania przesiewowe	Badania przeprowadzane celem wykrycia choroby we wczesnej fazie.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: Kózka M., Płaszewko-Żywko L. (red.): Diagnostyka i interwencje pielęgniarstwa. PZWL, Warszawa 2009
3	Chemioterapia	Leczenie cytostatykami, czyli związkami chemicznymi niszczącymi komórki nowotworowe.	Kordka R. (red.): Onkologia podręcznik dla studentów i lekarzy. Via Medica, Gdańsk 2007
4	Chirurgia onkologiczna	Usunięcie zmiany nowotworowej metodą chirurgiczną.	Kordka R. (red.): Onkologia podręcznik dla studentów i lekarzy. Via Medica, Gdańsk 2007
5	Dezynfekcja	Zniszczenie drobnoustrojów i ich przetrwalników.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: Kózka M., Płaszewko-Żywko L. (red.): Diagnostyka i interwencje pielęgniarstwa. PZWL, Warszawa 2009
6	Diagnostyka	Rozpoznawanie chorób i przewidywanie przyczyn ich powstawania.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: Kózka M., Płaszewko-Żywko L. (red.): Diagnostyka i interwencje pielęgniarstwa. PZWL, Warszawa 2009.
7	Diagnoza pielęgniarstwa	Opis stanu zdrowia pacjenta. Pozwala na ocenę problemów zdrowotnych pacjentów, umożliwiając dobór właściwych pielęgniarstwowo metod postępowania.	Kózka M. (red.): Diagnostyka i interwencje pielęgniarstwa. PZWL, Warszawa 2009

8	Digestorium	Przeszklona komora zaopatrzona w wentylator, którego zadaniem jest zapobieganie wydostawania się szkodliwych substancji na zewnątrz wyciągu. Inaczej - wyciąg laboratoryjny.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: Kordka R. (red.): Onkologia podręcznik dla studentów i lekarzy. Via Medica, Gdańsk 2007
9	Glukometr	Urządzenie diagnostyczne służące do pomiaru poziomu glukozy we krwi.	Krajewska-Kułać E., Szczepański M.: Badanie fizykalne w praktyce pielęgniarek i położnych. Wyd. Czelej, Lublin 2008
10	Hormonoterapia	Terapia mająca zastosowanie w leczeniu nowotworów hormonami.	Kordka R. (red.): Onkologia podręcznik dla studentów i lekarzy. Via Medica, Gdańsk 2007
11	Hospicjum	Instytucja obejmująca swoją opieką osoby w stanie terminalnym lub nieuleczalnie chore.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: Kordka R. (red.): Onkologia podręcznik dla studentów i lekarzy. Via Medica, Gdańsk 2007
12	Igła Hubera	Bezpieczna igła do dożylnego podawania leków przez wszczepiony port naczyniowy.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: Jeziorski A. (red.): Onkologia. PZWL, Warszawa 2005
13	Leczenie systemowe	Stosowanie leków podawanych w sposób działający na cały organizm celem całkowitego wyeliminowania komórek nowotworowych z organizmu.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: Kordka R. (red.): Onkologia podręcznik dla studentów i lekarzy. Via Medica, Gdańsk 2007
14	Okres terminalny	Okres choroby, w którym następuje nieodwracalne pogorszenie ogólnego stanu chorego z nasileniem dolegliwości fizycznych, połączonych z ograniczeniem sprawności ruchowej i zbliżaniem się do śmierci.	https://www.zwrotnikraka.pl/o-bjawy-smierci-agonia [dostęp: 31.10.2018]
15	Opieka paliatywna	Całościowa opieka nad pacjentami z chorobą niepoddającą się leczeniu. Zajmuje się uśmierzaniem bólu celem poprawy komfortu życia pacjentów i ich rodzin.	Kordka R. (red.): Onkologia podręcznik dla studentów i lekarzy. Via Medica, Gdańsk 2007
16	Parametry życiowe	Wskaźniki pozwalające na ustalenie funkcji najważniejszych organów ciała (serce, płuca, mózg).	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: Kózka M., Płaszewko-Żywko L. (red.): Diagnostyka i interwencje pielęgniarstwa. PZWL, Warszawa 2009.
17	Pompa infuzyjna	Rodzaj sprzętu medycznego służącego do precyzyjnego dawkowania i ciągłego podawania leków i płynów drogą dożylną.	Ciechaniewicz W., Grochans E., Łoś E.: Wstrzyknięcia śródskórne, podskórne, domięśniowe i dożylnie. PZWL, Warszawa 2014
18	Port naczyniowy	Podskórny, stały i długoterminowy dostęp do dużych naczyń żylnych celem ułatwienia podawania leków stosowanych w chemioterapii.	Jeziorski A. (red.): Onkologia. PZWL, Warszawa 2005

19	Późne objawy niepożądane	Odległe w czasie skutki uboczne zastosowanej metody leczenia.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: Kordka R. (red.): Onkologia podręcznik dla studentów i lekarzy. Via Medica, Gdańsk 2007
20	Profilaktyka	Zapobieganie chorobom poprzez wczesne ich wykrycie i włączenie leczenia.	Wieczorowska-Tobis K. Talarska D. (red.): Geriatria i pielęgniarstwo geriatryczne. PZWL, Warszawa 2008
21	Radioterapia	Metoda miejscowego leczenia nowotworów, wykorzystująca energię promieniowania jonizującego.	Jeziorski A. (red.): Onkologia. PZWL, Warszawa 2005
22	Rehabilitacja	Działania ukierunkowane na poprawę stanu fizycznego i psychospołecznego. Celem rehabilitacji jest przywrócenie sprawności lub przystosowanie się do tych niedogodności, których usunąć się nie da.	Jeziorski A. (red.): Onkologia. PZWL, Warszawa 2005
23	Rehabilitacja przyłożkowa	Kompleksowe usprawnianie osób przewlekle lub czasowo unieruchomionych w łóżku.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: Kózka M., Płaszewko-Żywko L. (red.): Diagnostyka i interwencje pielęgniarstwa. PZWL, Warszawa 2009.
24	Samoopieka	Wyuczone działania i zachowania pacjentów ukierunkowane na zaspokajanie własnych potrzeb.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: Kózka M., Płaszewko-Żywko L. (red.): Diagnostyka i interwencje pielęgniarstwa. PZWL, Warszawa 2009.
25	Skala oceny bólu	Metoda służąca do określenia natężenia bólu odczuwanego przez pacjentów.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: Krajewska-Kułak E., Szczepański M.: Badanie fizykalne w praktyce pielęgniarek i położnych. Wyd. Czelej, Lublin 2008
26	Sterylizacja	Działanie polegające na niszczeniu drobnoustrojów i ich przetrwalników metodami fizycznymi (wysoka temperatura, promieniowanie nadfioletowe) i chemicznymi (alkohol).	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: Kózka M., Płaszewko-Żywko L. (red.): Diagnostyka i interwencje pielęgniarstwa. PZWL, Warszawa 2009.
27	Stetoskop	Przyrząd diagnostyczny stosowany w medycynie, służący do osłuchiwania pacjentów, głównie klatki piersiowej, serca i jamy brzusznej.	Krajewska-Kułak E., Szczepański M.: Badanie fizykalne w praktyce pielęgniarek i położnych. Wyd. Czelej, Lublin 2008
28	Stomia	Wyprowadzenie ujścia narządów wewnętrznych przez skórę np. jelita cienkiego. Inaczej - przetoka, otwór.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: Kózka M., Płaszewko-Żywko L. (red.): Diagnostyka i interwencje pielęgniarstwa. PZWL, Warszawa 2009.

29	Środki ochronne	Urządzenia lub wyposażenie noszone bądź trzymane przez daną osobę w celu ochrony przed zagrożeniami mogącymi mieć wpływ na jej zdrowie lub bezpieczeństwo pracy.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie https://m.ciop.pl/CiOPPortalWAR/appmanager/ciop/pl?_nfpb=true&_pageLabel=P12600148111342798606193&html_tresc_root_id=1361&html_tresc_id=1659&html_klucz=1356&html_klucz_spis [dostęp: 31.10.2018]
30	Terapia zajęciowa	Rodzaj terapii, której celem jest powrót utraconych lub wyrobienie nowych sprawności i funkcji.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: Kózka M., Płaszewko-Żywko L. (red.): Diagnostyka i interwencje pielęgniarstwa. PZWL, Warszawa 2009.
31	Zespół terapeutyczny	Zespół specjalistów opiekujących się pacjentami na różnych etapach choroby.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: Kózka M., Płaszewko-Żywko L. (red.): Diagnostyka i interwencje pielęgniarstwa. PZWL, Warszawa 2009.

ZASTOSOWANIE INFORMACJI O ZAWODACH

Wsparcie dla pracowników i klientów instytucji rynku pracy w zakresie:

- skutecznego podejmowania decyzji dotyczących wyboru zawodu, pracy/zatrudnienia,
- nabywania nowych lub rozszerzania już posiadanych kompetencji zawodowych,
- zmiany kwalifikacji zawodowych zgodnie z potrzebami rynku pracy,
- dopasowywania treści szkoleń kontraktowanych przez urzędy pracy do potrzeb rynku pracy.

Wsparcie dla różnych grup interesariuszy w zakresie:

- poradnictwa i doradztwa zawodowego,
- tworzenia i aktualizacji ofert szkoleniowych dla rynku pracy,
- dostosowania oferty kształcenia zawodowego do wymagań rynku pracy,
- tworzenia i aktualizacji opisów stanowisk pracy,
- przygotowania lub aktualizacji opisu kwalifikacji rynkowych wprowadzanych do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji.